

KINCS

| KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
| ÉS A CSALÁDOKÉRT

***A magyarok kiállnak a családbarát
kormányzás mellett***

2022. március

www.koppmariaintezet.hu

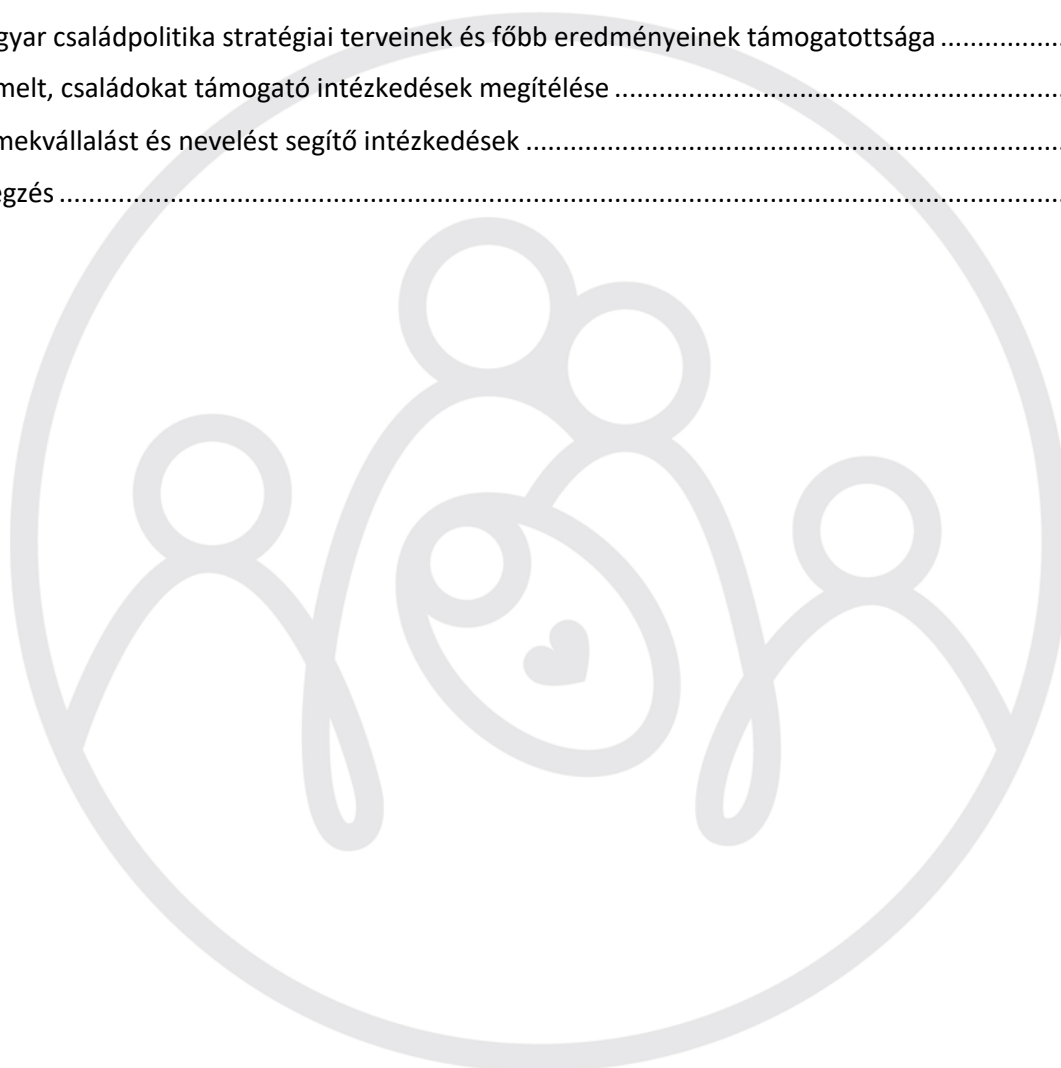

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
A kutatás bemutatása	4
A minta jellemzői	5
Az elmúlt 12 év családpolitikájának ismertsége és az azzal való elégedettség	6
Az elmúlt 12 év családpolitikájának megítélése.....	7
A magyar családpolitika stratégiai terveinek és főbb eredményeinek támogatottsága	10
A kiemelt, családokat támogató intézkedések megítélése	13
Gyermekvállalást és nevelést segítő intézkedések	16
Összegzés	17

Vezetői összefoglaló

- 10-ből 7-en (72%) ismerik az elmúlt 12 év családpolitikai intézkedéseit.
- Az alapküvvé végzettséggel rendelkezők kétharmada (65%-a), míg a diplomások 86%-a tisztában van az évtized családokat erősítő és támogató intézkedéseivel.
- A magyarok nemcsak ismerik, hanem nagy többségük (68%) elégedett is az elmúlt 12 év családbarát kormányzásával.
- A leginkább érintettek, vagyis a 18 év alatti gyermeket nevelők, ezen belül a csenden, gyesen, gyeden, gyeten lévők ennél is elégedettebbek a családbarát kormányzással; az előbbieknél 73%, az utóbbiaknál 74% ez az arány.
- Az emberek döntő többsége úgy gondolja, hogy a három, vagy több gyermekes családokat (82%), a gyermekes családokat összességében (76%), valamint a gyermeket tervező párokat (73%) a jelenlegi családpolitika kiemelten támogatja.
- Az emberek nagyobb része azzal is egyetért, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája támogatja az időseket, nyugdíjasokat (60%) és a fiatalokat is (59%).
- Az emberek háromnegyede (76%-a) támogatja a családok érdekeit képviselő intézkedéseket és a válaszok alapján azt is látjuk, hogy az emberek elsöprö többsége (82%) a jövőben is szeretné, hogy a családok kiemelt támogatást kapjanak.
- A magyarok számára kiemelten fontos a 30 év alatti fiatalok gyermekvállalásának a támogatása: 10-ből 9 válaszadó (89%) ezen a véleményen van.
- A válaszadók 86%-a szeretné, hogy újabb családbarát intézkedésekkel bővüljön a családtámogatások köre.
- A magyarok háromnegyede azzal is egyetért, hogy családtámogatások révén javult Magyarországon a gyermekvállalási és a házassági kedv.
- Az emberek kétharmada méltatta az elmúlt 12 év sikereit, amelyek előrelépést hoztak a családoknak, és javították a gyermekes családok életszínvonalát.
- Az új, családokat támogató intézkedések átlagosan a jogosultak 72%-ának segítséget jelentenek.
- Az emberek számára a gyermekes családoknak járó személyi jövedelemadó-visszatérítés és a családi adókedvezmény jelenti a legnagyobb a segítséget (85%).

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

- Szintén nagy arányban mondták azt a megkérdezettek, hogy támogatást jelent a 13. havi nyugdíj visszavezetése (78%), a rezsicsökkentés (77%), a 25 év alattiak szja-mentessége (76%) és a benzinár befagyasztás (74%).
- A megkérdezettek több mint kétharmadának segítséget jelent a családok otthonteremtési támogatása.
- A válaszadók több mint felének, 57%-ának az alapvető élelmiszerárak befagyasztása nyújt segítséget, míg 56%-ának a hitelmoratórium, a fizetendő kamat és törlesztőrészek befagyasztása.
- Az emberek szerint minden felsorolt intézkedés fontos és hasznos, véleményük szerint mindegyik hozzájárul ahhoz, hogy könnyebb legyen gyermeket nevelni és vállalni az országban.
- A felsorolt intézkedések közül a válaszadók véleménye szerint leginkább a babaváró támogatás (93%) segített, de még a legkevésbé értékelt több családbarát munkalehetőség is a válaszadók 75%-a szerint hozzájárul ahhoz, hogy jelenleg Magyarországon könnyebb gyermeket vállalni és nevelni, mint 12 éve.

A kutatás bemutatása

A kormány az elmúlt évtizedben kibővítette a családtámogatási rendszert és soha nem látott anyagi támogatást nyújt a gyermekes családoknak. Az elmúlt 12 év új korszakot hozott a családpolitikában: támogatják a különböző generációk tagjait, a gyermekes családok pedig jobb anyagi helyzetbe kerültek. A KINCS havonta ismétlődő omnibusz kutatásának keretein belül megvizsgáltuk, hogy a magyarok mit gondolnak az elmúlt 12 év családpolitikai eredményeiről. Az országos adatfelvétel telefonos kérdőíves (CATI) módszerrel, 1000 fő megkérdezésével történt. A minta reprezentatív a 18 évnél idősebb magyar lakosságra nem, életkor, településtípus, valamint iskolai végzettség szerint.¹

¹ 95 %-os megbízhatósági szint és 1000 fős mintanagyság esetén a maximális mintavételi hiba 3,1%. A szignifikancia megállapításához Pearson féle khi-négyzet tesztet, F-próbát, illetve Z-próbát használtunk. A missing értékek is bekerültek az elemzésbe.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

A minta jellemzői

A kutatás adatfelvétele 2022. február 23. és március 10. között zajlott. A 18 éves és idősebb népesség körében készült 1000 fős reprezentatív minta 47%-át tették ki a férfiak, 53%-át a nők. A válaszadók közel egyharmada (32%) 60 évnél idősebb, 17%-uk 18-29 éves, 17%-uk 30-39 év közötti és 18%-uk pedig a 40-49 év közötti korcsoportba tartozik. Legkevesebben az 50-59 év közöttiek voltak (15%).

A válaszadók 45%-a alapfokú iskolai végzettséggel, további 34%-a középfokú, 22%-a pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Családi állapot szerint vizsgálva 48% házas, 19% egyedülálló, 16% élettársi kapcsolatban élő, 8% elvált, és 9% pedig az özvegy volt.

A válaszadók 17%-a Budapesten, 21%-a megyeszékhelyen vagy megyei jogú városban, 33%-a egyéb városban, 29%-a pedig községben vagy faluban élt. Az adatfelvétel során a válaszadók háromnegyede, 74%-a mondta azt, hogy van gyermeke. 29% volt az egy gyermeket, 45% a két gyermeket, s további 26% a három vagy több gyermeket nevelők részaránya. A válaszadók 40%-ának volt 18 év alatti gyermeke az adatfelvétel idején.

A mintában az egyedül élők aránya 17%. A több fős háztartásban élők 49%-a házastársával, 44%-a gyermekével/gyermekeivel, 16%-a élettársával, 11%-a pedig szüleivel él. Testvérével a válaszadók 5%-a, nagyszüleivel pedig 1%-a él egy háztartásban. A legtöbben kétfős háztartásban élnek (34%), őket követik a négy vagy több fős (28%), majd a háromfős (21%) háztartások.

Foglalkoztatás tekintetében azt láthatjuk, hogy a válaszadók 59%-a dolgozik, 29%-a nyugdíjas, 5% csed-en, gyes-en, gyed-en, gyet-en van, 4%-a munkanélküli, és 3% a tanulók aránya.

Az anyagi helyzetüket illetően a válaszadók 45%-a nyilatkozta azt, hogy beosztással jól kijön a jövedelméből, 24%-nak éppen elég a havi jövedelme, és 22% azok aránya, akik gondok nélkül élnek. A hónapról hónapra anyagi gondokkal küzdők aránya 7%, a nélkülözések között élők pedig 1%. A kutatásban részt vevők 69%-ának nőtt, 20%-nak nem változott, további 9%-nak pedig csökkent a jövedelme az elmúlt egy hónapban.

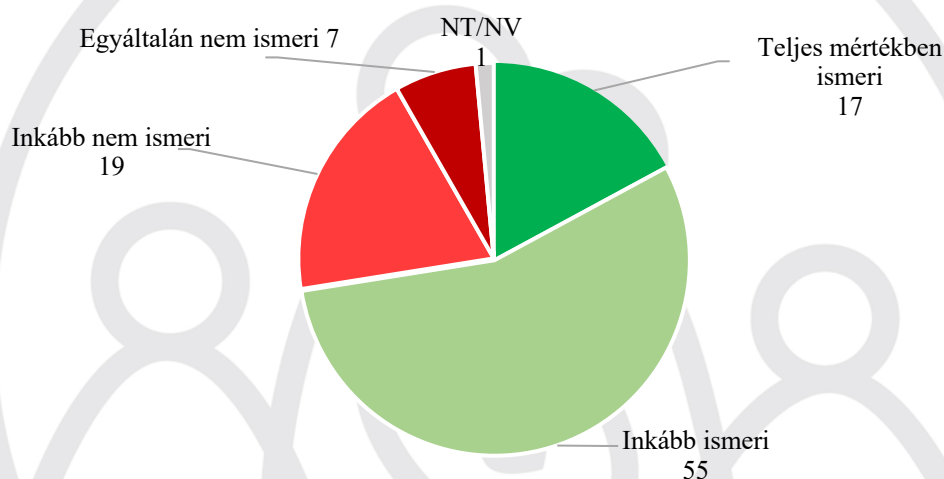
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Az elmúlt 12 év családpolitikájának ismertsége és az azzal való elégedettség

A felmérésből kiderült, hogy az elmúlt 12 év családpolitikai intézkedései a társadalom széles körében ismertek, és az emberek méltányolják ezeket az intézkedéseket.

1. ábra: Mit gondol, Ön általánosságban mennyire ismeri az elmúlt 12 év családpolitikai intézkedéseit?
%, (N=1000)

10-ből 7 fő (72%) ismeri az elmúlt 12 év családpolitikai intézkedéseit. A 65 év feletti válaszadók és a házasok kiemelkedően magas arányban tisztában vannak az elmúlt évtized családpolitikai intézkedéseivel, mindkét esetben 80%-a a megkérdezetteknek így véli. A 18-29 évesek kevésbé tájékozottak, 52%-uk nyilatkozta, hogy ismeri az intézkedéseket. Alapvetően az iskolai végzettség befolyásolja a válaszokat. Az iskolai végzettséggel párhuzamosan nő azok aránya, akik úgy gondolják, hogy ismerik az elmúlt 12 év családokat támogató intézkedéseit. Az alacsony végzettséggel rendelkezők kétharmada (65%-a), míg a diplomások 86%-a tisztában van az évtized családokat erősítő és támogató intézkedéseivel.

A magyarok nemcsak ismerik, hanem elégedettek is az elmúlt 12 év családbarát kormányzásával, 10-ből 7-en (68%) állították ezt. Az idősebb honfitársaink támogatóbbnak

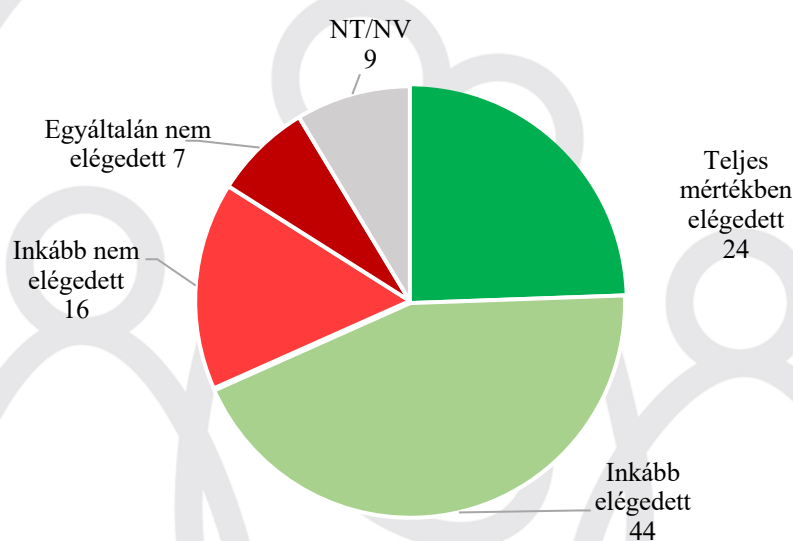

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

bizonyultak a jelenlegi családtámogatási rendszert illetően, mint a fiatalabb válaszadók. A 65 év felettiak 71%-a fejezte ki elégedettségét, azonban a 18-29 évesek többsége is (59%-a) ezen a véleményen van. A 18 év alatti gyermeket nevelők, ezen belül/valamint és a csenden, gyesen, gyeden, gyeten lévők még nagyobb arányban méltányolják a családbarát kormányzást; az előbbieket 73%-a, az utóbbiak 74%-a. Elmondható, hogy leginkább a politikai orientáció befolyásolja a kérdésre adott válaszokat. A kormánypártot támogatók körében szinte mindenki elégedett az elmúlt 12 év családpolitikájával (89%), az ellenzéki szimpatizálók kritikussabbak; egyharmaduk (31%-uk) fejezte ki elégedettségét.

2. ábra: Mindent egybevetve Ön mennyire elégedett az elmúlt 12 év családpolitikájával? %, (N=1000)

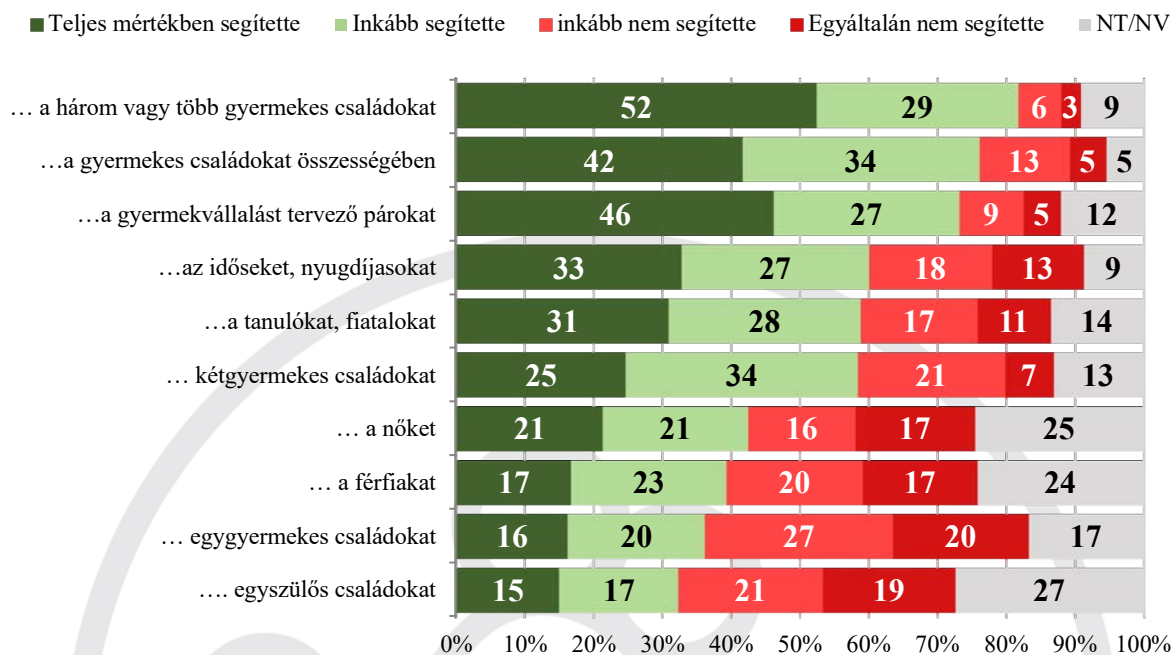

Az elmúlt 12 év családpolitikájának megítélése

A válaszadóktól megkérdeztük, hogy az egyes társadalmi csoportokat milyen mértékben segítette a családbarát kormányzás, ti. Magyarországon a család az első és a kormány a családbarát intézkedésével kiemelten támogatja a gyermekes családokat és a gyermekvállalást tervezőket. A kutatásunkból kiderült, hogy ezt az irányvonalat támogatják a magyarok.

3. ábra: Ön szerint az elmúlt 12 év családpolitikája milyen mértékben segítette az alábbiakat?
%, (N=1000)

Az emberek döntő többsége úgy gondolja, hogy a három vagy több gyermekes családokat (82%), a gyermekes családokat összességében (76%), valamint a gyermeket tervező párokat (73%) a jelenlegi családpolitika kiemelten támogatja. Az adatokból azt látjuk, hogy élethelyzettől függetlenül az emberek úgy vélik, hogy ezeket a csoportokat nagymértékben segíti a jelenlegi családpolitika. A pártpolitikai orientáció azonban ebben az esetben is megosztotta a válaszadókat. A kormánnyal szimpatizálók véleménye egységesebb: 10-ből 9-en úgy gondolják, hogy a három, vagy több gyermeket nevelőket (92%) és a gyermekes családokat összességében (91%) segítette az elmúlt 12 év családpolitikája, 86%-uk pedig a gyermekvállalást tervező párok szemszögéből is pozitívnak véli a jelenlegi családpolitikai rendszert. Az ellenzéki érzelmű válaszadók körében jobban eltérnek a vélemények az egyes kérdésekben, azonban kétharmaduk (63%-uk) szerint az intézkedések segítik a nagycsaládosokat, a gyermekvállalást tervezők esetében 49%, a gyermekes családokat összességében kérdésnél 45% ez az arány.

Az emberek többsége azzal is egyetért, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája támogatja az időseket, nyugdíjasokat (60%), a tanulókat, fiatalokat (59%) és a kétgyermekes családokat

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

(58%). Összességében azt látjuk, hogy leginkább az alacsony végzettséggel rendelkezők, a községekben élők, a nagycsaládosok és a kormánnyal szimpatizálók érzik úgy, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája segítette az időseket és a fiatalokat. A Budapesten élők átlagosan 51%-a gondolja úgy, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája támogatta a nyugdíjasokat és a fiatalokat, a községekben élők azonban kétharmada (66%-a) van ezen a véleményen. Az iskolai végzettség mentén azt látjuk, hogy minden második diplomás szerint a jelenlegi családtámogatási rendszer támogatja a nyugdíjasokat, időseket, valamint a fiatalokat, tanulókat. Az alacsony végzettséggel rendelkezők pozitívabban vélekednek, az ő esetükben ez az arány 66%. A három vagy több gyermeket nevelők 72%-a szerint a nyugdíjasokat is segíti a jelenlegi családpolitika, 69%-uk szerint pedig a fiatalokat is. Az egygyermekeseknél mindkét csoport esetében 56% gondolja ugyanezt. A politikai orientációnál látható a legnagyobb különbség. A kormánypárttal szimpatizálók több, mint háromnegyede (77%-a) szerint a családbarát kormányzás az idős honfitársainkat és a fiatalokat egyaránt támogatja. Az ellenzékkel szimpatizálók kevesebb, mint egyharmada (29%-a) nyilatkozott pozitívan a kérdéseket illetően. A kétgyermekes családok támogatása kérdésnél csupán a pártpolitikai orientáció mentén van számottevő különbség: a kormányt támogatók 73%-a, az ellenzéki érdeklődők 30%-a nyilatkozott pozitívan.

A nők, a férfiak, az egygyermekes családok és az egyszülős családok támogatásának megítélése már jobban megosztotta a válaszadókat. Itt fontos megjegyezni, hogy ezeket a kérdéseket illetően magas volt a nem válaszolók aránya: átlagosan 23%.

10-ből 4 válaszadó szerint (42%) támogatta a nőket az elmúlt 12 év családpolitikája. Leginkább a 65 év feletti (48%), a nagycsaládosok (52%), nyugdíjasok (51%) és a kormánnyal szimpatizálók (57%) fejezték ki egyetértésüket.

39% szerint a családbarát kormányzás a férfiakat is segítette. Legnagyobb különbség ebben az esetben is a pártpreferencia mentén látható. A kormánypárttal szimpatizálók 52%-a, ezzel szemben az ellenzéki érdeklődők 18%-a nyilatkozott pozitívan.

Az emberek 36%-a szerint az egygyermekes családokat is támogatta az elmúlt évtized családpolitikája, 32% pedig az egyszülős családok szemszögéből is pozitívan látja a magyar családpolitikát.

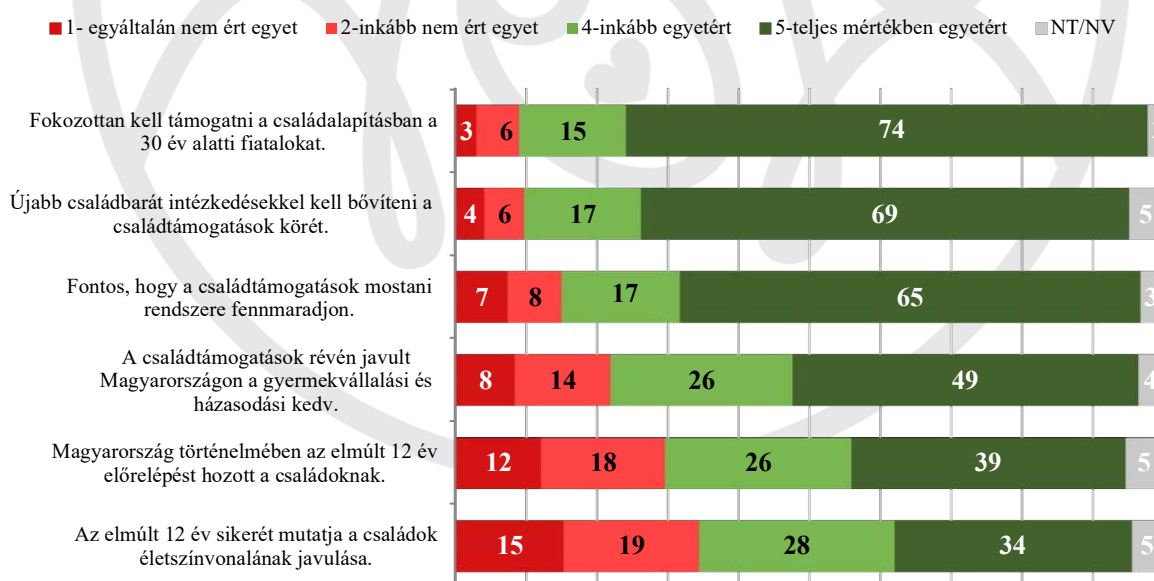
A magyar családpolitika stratégiai terveinek és főbb eredményeinek támogatottsága

Az emberek háromnegyede (76%-a) támogatja a családok érdekeit képviselő intézkedéseket. A válaszok alapján azt is látjuk, hogy az emberek a jövőben is szeretnék, hogy a családok kiemelt támogatást kapjanak.

A felsorolt stratégiai eredmények közül a válaszadók azzal a kijelentéssel értenek leginkább egyet – a megkérdezettek közel 90%-a -, miszerint fokozottan kell támogatni a családalapításban a 30 év alatti fiatalokat. Közel ugyanennyien (86%) azzal is egyetértenek, hogy újabb családbarát intézkedésekkel kell bővíteni a családtámogatások körét, 82% pedig fontosnak tartja, hogy a családtámogatások mostani rendszere fennmaradjon. A magyarok háromnegyede szerint a családtámogatások révén javult hazánkban a gyermekvállalási és házassági kedv, és kétharmaduk szerint Magyarország történelmében az elmúlt 12 év előrelépést hozott a családoknak. A válaszadók 62%-a úgy véli, hogy az elmúlt 12 év sikerét mutatja a családok életszínvonalának javulása.

4. ábra: Milyen mértékben ért egyet az alábbi állításokkal?

%, (N=1000)

A magyarok számára kiemelten fontos a fiatal párok gyermekvállalásának a támogatása: 10-ből 9 válaszadó (89%) ezen a véleményen van. A pártpolitikai orientáció mentén látható a legnagyobb eltérés. A kormánypárttal szimpatizálók 95%-a ért egyet ezzel a stratégiai céllal, azonban az ellenzéki érzelműek számára is meghatározó jelentőséggel bír a fiatalok családalapításának a támogatása: 79% nyilatkozott így. Összességében azonban az látható, hogy az emberek élethelyzettől függetlenül egyetértenek azzal az állítással, miszerint támogatni kell a családalapításban a 30 év alatti fiatalokat.

A válaszadók 86%-a egyetért azzal, hogy újabb családbarát intézkedésekkel kell bővíteni a családtámogatások körét. A diplomások háromnegyede (77%-a) egyetért az állítással, míg az alacsonyabb iskolázottságúak 87%-a. A gyermekek szignifikánsan nagyobb arányban értenek egyet e stratégiai céllal (88%), mint a gyermektelenek (78%). A kormányt támogatók nagyobb arányban értenek egyet (92%) az említett céllal, mint az ellenzéki érzelműek (79%).

A megkérdezettek 82%-a szerint fontos, hogy a családtámogatások mostani rendszere fennmaradjon. Minél kisebb településen él a válaszadó, annál inkább támogatja azt, hogy a családtámogatások rendszere fennmaradjon. Míg a községben élők 89%-a, addig a fővárosban élők 72%-a ért egyet ezzel. Minél alacsonyabb az iskolázottsága a megkérdezettnek, annál inkább ért egyet a kijelentéssel. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 85%-a, a felsőfokú végzettségűek 71%-a ért helyesli ezt a törekvést. A gyermekek számával nő az egyetértők aránya; az egygyermekesek 78%-a, a kétgyermekesek 82%-a, a három- vagy többgyermekesek 89%-a támogató. A munkaerőpiaci státusz kapcsán kirajzolódik, hogy elsősorban a tanulók (85%) és a csenden, gyeden, gyesen és gyeten lévőek (85%) értenek egyet a kijelentéssel, míg legkevésbé a munkanélküli válaszadók (69%). A kormánypártot támogatók véleménye sokkal egységesebb a kérdést illetően (97%), az ellenzéki érzelműeket azonban megosztotta az állítás (52%).

A magyarok háromnegyede szerint a családtámogatások révén javult Magyarországon a gyermekvállalási és házassági kedv. Legkevésbé a 18-29 év közöttiek értenek egyet az állítással (68%), leginkább pedig az 50-65 év közöttiek (78%). Minél kisebb településen él a válaszadó, annál inkább így vélekedik. A fővárosban élők 69%-a, a községben élők 78%-a ért egyet az említett kijelentéssel. Minél alacsonyabb a megkérdezettek iskolázottsága, annál

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

inkább egyetért azzal, hogy a családtámogatásoknak köszönhető a gyermekvállalási és házasodási kedv növekedése. Az alapfokú végzettségűek 77%-a, a felsőfokú végzettségűek 69%-a értett egyet ezzel. A gyermekes válaszadók 77%-a, a gyermektelen válaszadóknak pedig 68%-a. A gyermekek számával nő az egyetértők aránya; az egygyermekesek 71%-a, a kétgyermekesek 79%-a, a három vagy többgyermekesek 80%-a ért egyet a kijelentéssel. A kormányt támogatók jóval nagyobb arányban értettek egyet az említett állítással (92%), mint az ellenzéki válaszadók (44%).

A megkérdezettek kétharmada (65%-a) szerint Magyarországon történelmében az elmúlt 12 év előrelépést hozott a családoknak. Legkisebb arányban a 18-29 év közöttiek értenek egyet az állítással (57%), leginkább pedig az 50-65 év közöttiek (70%). Minél kisebb településen él a válaszadó, annál inkább egyetért ezzel, így a fővárosban élők 51%-a, a városban és községben élők 69%-a. Minél alacsonyabb a megkérdezett iskolázottsága, annál inkább egyetért a kijelentéssel. Míg az alapfokú végzettségűek 70%-a, addig a felsőfokú végzettségűek 56%-a ért egyet az állítással. A csenden, gyeden, gyeden és gyeten lévők 82%-a ért egyet azzal, hogy az elmúlt 12 évben előrelépést történt a családok életében. A kormánnyal szimpatizálók jóval nagyobb arányban értettek egyet ezzel (88%), mint az ellenzéki érzelmeik (22%).

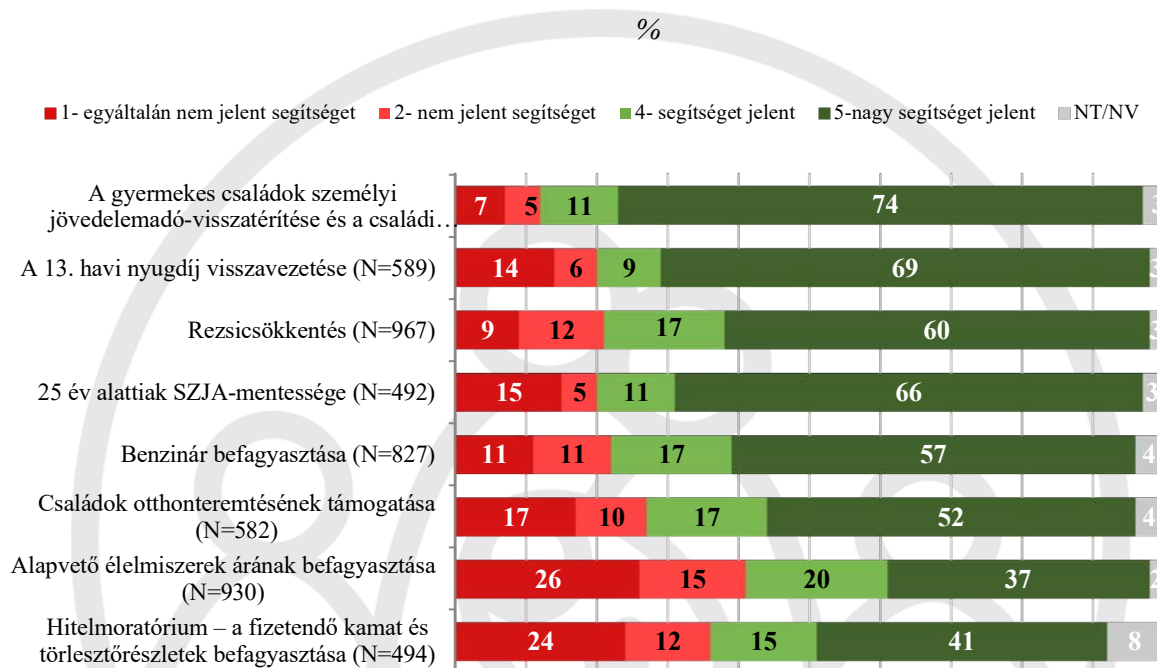
A válaszadók 62%-a úgy véli, hogy az elmúlt 12 év sikerét mutatja a családok életszínvonalának javulása. Minél kisebb településen él a válaszadó, annál inkább egyetért ezzel. A fővárosban élők 49%-a, a községben élők 70%-a ért egyet az állítással. Az is látható, hogy minél alacsonyabb a megkérdezettek iskolázottsága, annál inkább egyetért a kijelentéssel. Az alapfokú végzettségűek 66%-a, a felsőfokú végzettségűek 53%-a ért egyet. A gyermekes válaszadók 65%-a, a gyermektelen válaszadók pedig 52%-a támogatja a kijelentést. A munkaerőpiaci státusz tekintetében látható, hogy legkevésbé a munkanélküliek és tanulók (52%), legnagyobb arányban pedig a cseen, gyes-en, gyeden és gyeten lévők (73%) értenek egyet. A kormányt támogatók több mint négyszer nagyobb arányban értettek egyet (84%) azzal, hogy az elmúlt 12 év sikerét mutatja a családok életszínvonalának javulása, mint az ellenzéki érzelmeik (17%).

A kiemelt, családokat támogató intézkedések megítélése

A kiemelt, családokat támogató intézkedések átlagosan a jogosultak 72%-ának segítséget jelentenek. Az adatokból azt is látjuk, hogy a családok többsége élvezheti a támogatások által nyújtott anyagi segítséget, hiszen átlagosan 10-ből 7 honfitársunkat érinti legalább az egyik támogatási forma.²

5. ábra: Az Ön életében mekkora segítséget jelentenek az alábbi intézkedések?

Az emberek számára a gyermekes családoknak járó személyi jövedelemadó-visszatérítés és a családi adókedvezmény jelenti a legnagyobb a segítséget (85%). Szintén nagy arányban mondták azt a megkérdezettek, hogy támogatást jelent a 13. havi nyugdíj visszavezetése (78%), a rezsicsökkentés (77%), a 25 éven aluliak szja-mentessége (76%) és a benzinár befagyasztás (74%). A megkérdezettek több mint kétharmada szerint segítséget jelent számukra a családok otthonteremtési támogatása. A válaszadók több mint felének, 57%-ának az alapvető élelmiszerek befagyasztása nyújt segítséget, míg 56%-ának a hitelmoratórium, a fizetendő kamat és törlesztőrészek befagyasztása.

² A kérdésnél szerepelt egy olyan válaszlehetőség, hogy nem vonatkozik a megkérdezettre az egyes támogatási forma. Az elemzésben ezen megkérdezettek válaszai nem szerepelnek.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Az érintettek 85%-ának segítséget jelent a személyi jövedelemadó-visszatérítés és a családi adókedvezmény. A válaszokat az iskolai végzettség és a politikai orientáció befolyásolta. Minél alacsonyabb az iskolázottsága a válaszadónak, annál nagyobb arányban nyújt segítséget számára az intézkedés. Az alapfokú végzettségűek 90%-ának, a felsőfokú végzettségűek 72%-ának jelent támogatást. A kormánypártot támogatók 93%-ának nyújt segítséget a támogatás, de az ellenzéki érzelműek többsége is (70%-a) pozitívan nyilatkozott.

10-ből 8 családnak (78%-nak) segítséget nyújt a 13. havi nyugdíj visszavezetése. A 65 év felettiek esetében még nagyobb támogatottságról beszélhetünk, hiszen 87%-uknak nyújt segítséget az intézkedés. A nyugdíjasok 86%-a is pozitívan nyilatkozott. Minél alacsonyabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban érzi úgy, hogy segítséget jelentett az anyagi támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 86%-a, a felsőfokú végzettségűek 58%-a véli így. A kormányt támogatók 92%-át, míg az ellenzéki érzelműek 46%-át segítette a plusz jövedelem.

A válaszadók háromnegyede (77%) segítségnek érzi a rezsicsökkentést. Minél kisebb településen él a válaszadó, annál nagyobb segítséget jelent számára az intézkedés. Míg a fővárosban élők 64%-a, addig a községben élők 84%-a gondolja így. Minél alacsonyabb a megkérdezett iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban érzi úgy, hogy segítséget jelent az anyagi támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 82%-a, míg a felsőfokú végzettségűek 61%-a érzi így. A nyugdíjas válaszadókat kiemelten támogatja a rezsicsökkentés: 82%-uk így nyilatkozott. 10-ből 9 kormányt támogató honfitársunk számára segítséget nyújt, hogy kevesebb rezsit kell fizetniük. Az ellenzéki érzelműeket azonban jobban megosztotta a kérdés: 46%-uk nyilatkozott pozitívan.

A válaszadók 76%-a szerint a 25 éven aluliak szja-mentessége is segítséget jelent a jogosultak számára. A tanulók 94%-a szerint támogatja őket ez intézkedés.

A benzinár befagyasztás az érintettek 74%-ának nyújt segítséget. Minél kisebb településen él a válaszadó, annál nagyobb segítséget jelent számára az intézkedés. Míg a fővárosban élők 65%-a, addig a községben élők 79%-a gondolja így. Minél alacsonyabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban érzi úgy, hogy segítséget jelent a támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 80%-a, míg a felsőfokú végzettségűek 56%-a mondta ezt. A

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

kormányt támogatók 87%-ának, míg az ellenzéki érzelműek 46%-ának segít a benzin árának befagyasztása.

Az érintettek 69%-ának segítséget jelent a családok otthonteremtési támogatása. Minél kisebb településen él a válaszadó, annál nagyobb segítséget jelent számára az intézkedés. Míg a fővárosban élők 54%-a, addig a községben élők 78%-a gondolta így. Minél alacsonyabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban érzi úgy, hogy segítséget jelent a támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 78%-a, míg a felsőfokú végzettségűek 52%-a mondta ezt. Valamennyivel magasabb arányban jelölték meg azok, akik nagykorú gyermeket nevelnek (74%), mint a kisgyermekesek (71%). Legnagyobb arányban a házások vélik úgy, hogy segíti őket az intézkedés (73%), legkevésbé pedig az egyedülállók (58%). A kormányt támogatók 84%-a, míg az ellenzéki érzelműek 37%-a véli úgy, hogy segítséget jelent a családok otthonteremtési támogatása.

A válaszadók 57%-ának segítséget nyújt az alapvető élelmiszerárak befagyasztása. A nők nagyobb arányban tartják segítségnek az intézkedést (59%), mint a férfiak (55%). Minél kisebb településen él a válaszadó, annál nagyobb segítséget jelent számára a támogatás. Míg a fővárosban élők 44%-a, addig a községben élők 65%-a gondolta így. Az is megfigyelhető, hogy minél alacsonyabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban érzi úgy, hogy segítséget jelent a támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 68%-a, míg a felsőfokú végzettségűek 38%-a mondta ezt. Az egy- és két gyermeket nevelők 56%-a, a három vagy több gyermeket nevelők 69%-a gondolja úgy, hogy az intézkedés segítséget nyújt a családjá számára. A kormánypártot támogatók 74%-ának, míg az ellenzéki érzelműek 21%-ának nyújt segítséget az élelmiszer árak befagyasztása.

Az érintettek többségnek – 56%-ának – segítséget nyújt a hitelmoratórium, a fizetendő kamat és törlesztőrészek befagyasztása. A nők számára szignifikánsan nagyobb arányban jelent segítséget az intézkedés (61%), mint a férfiak számára (49%). Legnagyobb arányban a 18-29 éveseknek és az 50-65 év közöttiek nyújt segítséget az intézkedés (60%), legkisebb arányban pedig a 30-49 évesek számára (48%). Minél alacsonyabb a válaszadó iskolai végzettsége, annál nagyobb arányban mondta azt, hogy segítséget jelent a támogatás. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők 63%-a, míg a felsőfokú végzettségűek 32%-a mondta ezt. A gyermekszám

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

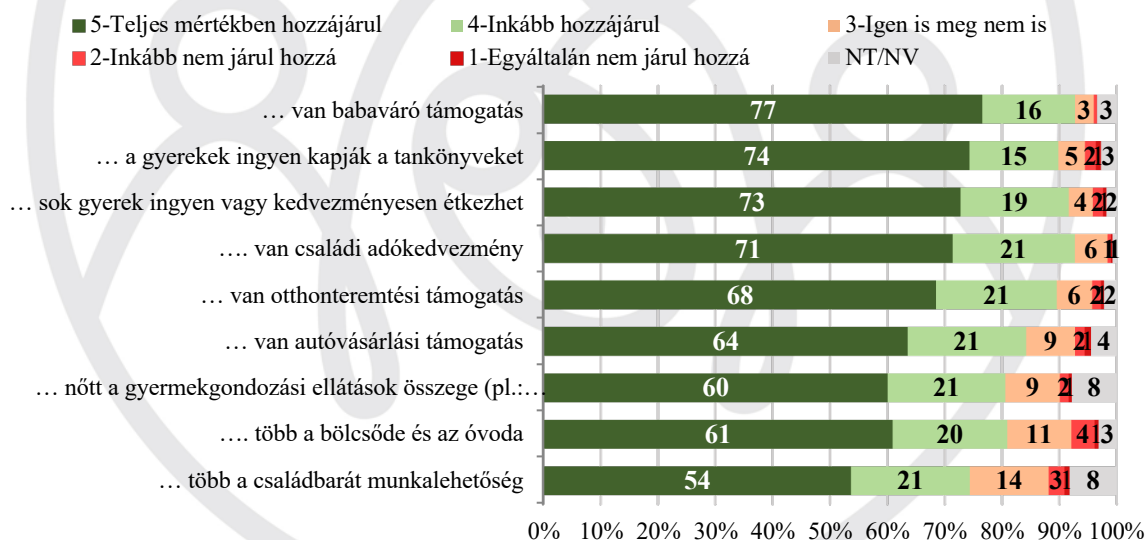
növekedésével nő a segítség megítélésének a mértéke is. Míg az egy gyermeket nevelők 53%-a, addig a három- vagy többgyermekesek 63%-a tartja segítségnek a támogatást. A kormányt támogatók 70%-ának, míg az ellenzékkel szimpatizálók 30%-ának segít a hitelmoratórium, a fizetendő kamat és törlesztőrészek befagyasztása.

Gyermekvállalást és nevelést segítő intézkedések

Azt, hogy az egyes intézkedések milyen mértékben járultak hozzá ahhoz, hogy könnyebb legyen országunkba gyermeket vállalni és nevelni, egy 1-től 5-ig terjedő skálán mértük. Összességében elmondhatjuk, hogy a válaszadók szerint minden felsorolt intézkedés fontos és hasznos, véleményük szerint mindegyik hozzájárul ahhoz, hogy könnyebb legyen gyermeket nevelni és vállalni az országban, még az utolsó helyen álló intézkedés is eléri a 75%-ot.

6. ábra: Ön szerint milyen mértékben járulnak hozzá az alábbi állítások ahhoz, hogy Magyarországon könnyebb gyermeket vállalni és nevelni, mint 12 éve?

%, (N=425)

A felsorolt intézkedések közül a válaszadók véleménye szerint leginkább a babaváró támogatás (93%), legkevésbé pedig a több családbarát munkalehetőség (75%) járul hozzá ahhoz, hogy jelenleg Magyarországon könnyebb gyermeket vállalni és nevelni, mint 12 éve. A demográfiai változók mentén nincs számottevő különbség, minden csoportban rendkívül magas azok aránya, akik úgy gondolják, hogy az említett intézkedések hozzájárultak ahhoz, hogy

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

országunkban könnyebb legyen gyermeket vállalni és nevelni. Azonban néhány kategóriában olyan magas az egytetértés aránya, hogy azokat mindenképpen érdemes kiemelni.

A babaváró támogatás esetében a fiatal (18-29 évesek), a három vagy több gyermekes és a csenden, gyesen, gyesen, gyet-en lévő válaszadók gondolják a leginkább, hogy ez a támogatási forma hozzájárul ahhoz, hogy könnyebb legyen a gyermekvállalás Magyarországon. Mindhárom esetben meghaladja a 95%-ot azok aránya, akik pozitívan gondolkodnak erről az intézkedési formáról. Az ingyenes tankönyv és ingyenes étkeztetés lehetősége az elváltak és a három vagy többgyermekes válaszadók esetében volt a legmagasabb arányú. A három vagy többgyermekes családok 95%-a gondolja úgy, hogy ezek az intézkedések hozzájárulnak ahhoz, hogy könnyebb legyen gyermeket vállalni és nevelni, mint 12 évvel ezelőtt, az elváltak esetében ez az arány 100%. Az otthonteremtési támogatás esetében a három vagy többgyermekes családoknál volt kiugróan magas az érték, esetükben a válaszadók 94%-a gondolja úgy, hogy ez hozzájárul ahhoz, hogy könnyebb legyen gyermeket vállalni és nevelni országunkban. Az autóvásárlási támogatás esetében a 18-29 éves korosztálynál tapasztalható kiugró érték, a válaszadók 96%-a gondolkodik pozitívan az intézkedési formáról. Összességében elmondható, hogy minden esetben komoly különbség fedezhető fel aszerint, hogy az adott válaszadó ellenzéki érzelműként, vagy kormányt támogatóként definiálja önmagát. A legkisebb különbség a családi adókedvezmény esetében figyelhető meg, ott az ellenzéki érzelműek 87%-a, a kormányt támogatók pedig 93%-a gondolja úgy, hogy ez hozzájárulhat ahhoz, hogy könnyebb legyen Magyarországon gyermeket nevelni és vállalni. A többi intézkedés esetében élesebb és markánsabb különbség fedezhető fel, 20-30%-os különbség tapasztalható azon válaszadók javára, akik kormánytámogatóként definiálták magukat.

Összegzés

Az elmúlt 12 év egy új korszakot hozott a családpolitikában, amely a különböző generációk tagjait ugyanúgy támogatja, a gyermekes családok pedig jobb anyagi helyzetbe kerültek. A közeljövőben döntést kell hoznunk, hogy a családok érdekeit szem előtt tartó úton haladunk-e tovább, ezért a KINCS kutatásában megvizsgálta az elmúlt 12 év családpolitikájának az állampolgári elfogadottságát. A felmérésből kiderült, hogy az emberek méltányolják és elégedettek a családbarát kormányzással, valamint a jövőben is ezt az irányvonalat támogatják.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

10-ből 7 fő (72%) ismeri az elmúlt 12 év családpolitikai intézkedéseit. A diplomások kiemelkedően magas arányban vannak tisztában az elmúlt évtized családpolitikai intézkedéseivel, 86%-uk gondolja ezt. A magyarok nemcsak ismerik, hanem elégedettek is az elmúlt 12 év családbarát kormányzásával, 10-ből 7-en (68%) ezt nyilatkozták. A 18 év alatti gyermeket nevelők, a csed-en, gyes-en, gyed-en, gyet-en lévők és a kormánypárttal szimpatizálók még nagyobb arányban méltányolják a családbarát kormányzást; (73%,74%, 89%).

Magyarországon a család az első, és a kormány a családbarát intézkedéseivel kiemelten támogatja a gyermekes családokat és a gyermekvállalást tervezőket. A kutatásunkból kiderült, hogy ezzel az irányvonallal alapvetően egyetértenek az emberek. A magyarok döntő többsége úgy gondolja, hogy a három, vagy több gyermekes családokat (82%), a gyermekes családokat összességében (76%), valamint a gyermeket tervező párokat (73%) a jelenlegi családpolitika kiemelten támogatja. Az emberek többsége azzal is egyetért, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája támogatja az időseket, nyugdíjasokat (60%), a tanulókat, fiatalokat (59%) Legnagyobb arányban az alapfokú végzettségűvel rendelkezők (66%), a községekben élők (66%), a nagycsaládosok (70%) és a kormánnyal szimpatizálók (77%) érzik úgy, hogy az elmúlt 12 év családpolitikája segítette az időseket és a fiatalokat. Az emberek 58%-a szerint az elmúlt évtized családpolitikája a kétgyermekes családokat is segítette. 10-ből 4 válaszadó szerint (42%) a nőket támogatta az elmúlt 12 év családpolitikája, 39% szerint pedig a családbarát kormányzás a férfiakat is segítette. Az emberek több, mint 30%-a az egygyermekes és az egyszülős családok szemszögéből is pozitívan látja a magyar családpolitikát.

Az emberek háromnegyede (76%-a) méltányolja a családok érdekeit képviselő intézkedéseit, és a válaszok alapján azt is látjuk, hogy az emberek a jövőben is szeretnék, hogy a családok kiemelt támogatást kapjanak. A stratégiai eredmények közül a válaszadók azzal a kijelentéssel értenek legjobban egyet – a megkérdezettek közel 90%-a -, miszerint fokozottan kell támogatni a családalapításban a 30 év alatti fiatalokat. A válaszadók több mint 80%-a azzal is egyetért, hogy újabb családbarát intézkedésekkel kell bővíteni a családtámogatások körét, továbbá fontosnak tartják, hogy a családtámogatások mostani rendszere fennmaradjon. A magyarok háromnegyede szerint a családtámogatások révén javult Magyarországon a gyermekvállalási és

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

házasodási kedv, és kétharmaduk szerint Magyarországon történelmében az elmúlt 12 év előrelépést hozott a családoknak. A válaszadók 62%-a úgy véli, hogy az elmúlt 12 év sikerét mutatja a családok életszínvonalának javulása.

A kiemelt, családokat támogató intézkedések átlagosan a jogosultak 72%-ának segítséget jelentenek. Az adatokból azt is látjuk, hogy a családok többsége élvezheti a támogatások által nyújtott anyagi segítséget, hiszen átlagosan 10-ből 7 honfitársunkat érinti legalább az egyik támogatási forma. Az emberek számára a gyermekes családoknak járó személyi jövedelemadó-visszatérítés és a családi adókedvezmény jelenti a legnagyobb a segítséget (85%). Szintén nagy arányban mondták azt a megkérdezettek, hogy támogatást jelent a 13. havi nyugdíj visszavezetése (78%), a rezsicsökkentés (77%), a 25 éven aluliak szja-mentessége (76%) és a benzinár befagyasztás (74%). A megkérdezettek több mint kétharmada szerint segítséget jelent számukra a családok otthonteremtési támogatása. A válaszadók több mint felének, 57%-ának az alapvető élelmiszerárak befagyasztása nyújt segítséget, míg 56%-ának a hitelmoratórium, a fizetendő kamat és törlesztőrészek befagyasztása. Összességében a kisebb településeken élőknek, az alapkülső végzettséggel rendelkezőknek, az idősebb korosztály számára, a hölgyeknek, a nagycsaládosoknak és a kormányt támogatóknak nagyobb segítséget jelentenek az intézkedések.

A magyarok szerint a legfontosabb családbarát támogatások mindegyike hozzájárul ahhoz, hogy könnyebb legyen gyermeket nevelni és vállalni az országban. Leginkább a babaváró támogatás (93%) könnyíti meg gyermekvállalást, de az ingyenes tankönyv, a kedvezményes étkezés, a családi adókedvezmény, az otthonteremtési támogatások is kiemelkedően fontosnak bizonyultak. Nem marad ki sorból az autóvásárlási támogatás, a családbarát munkalehetőségek, a több bölcsőde, óvoda létesítése, valamint a megnövekedett gyermekgondozási ellátások összege sem. Átlagosan az emberek 85%-a szerint ezek az intézkedések megkönnyítik a gyermekvállalást és nevelést.